

Zadeva C-35/21**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

19. januar 2021

Predložitveno sodišče:

Varhoven kasatsionen sad (Bolgarija)

Datum predložitvene odločbe:

29. december 2020

Vlagateljica kasacijske pritožbe:

„Konservinvest“ OOD

Nasprotna stranka v postopku s kasacijsko pritožbo:

„Bulkons Parvomay“ OOD

Predmet postopka v glavni stvari

Spor o vprašanju, ali je dopustno, da je geografska označba kmetijskega proizvoda ali živila registrirana zgolj na podlagi nacionalne zakonodaje države članice in je le predmet zaščite na podlagi nacionalnega civilnega prava, ne glede na ureditev zaščite na ravni Unije, ki jo določa Uredba št. 1151/2012.

Predmet in pravna podlaga predloga

Razlaga Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil na podlagi člena 267, prvi odstavek, točka (b), in tretji odstavek, PDEU

Vprašanje za predhodno odločanje

Ali je v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil razen v primerih prehodne zaščite, ki jih ureja ta določba, dopusten

nacionalni sistem za registracijo in zaščito geografskih označb kmetijskih proizvodov in živil, ki spadajo na področje uporabe te uredbe, in ali ta določba državam članicam dopušča, da za ureditev sporov med lokalnimi trgovci, ki na ozemlju zadevne države članice, v kateri je bila registrirana geografska označba, proizvajajo in tržijo kmetijske proizvode in živila, ki spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1151/2012, ki se nanašajo na kršitve pravice na taki geografski označbi, uporabljajo druge, vzporedno veljavne nacionalne predpise (ki so podobni vzporednemu sistemu za znamke)?

Navedene določbe prava Unije

Uredba (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. novembra 2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil (UL 2012, L 343, str. 1; v nadaljevanju: Uredba št. 1151/2012), členi 2, 5 in 9

Navedena sodna praksa

Sodba Sodišča z dne 8. septembra 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, ECLI:EU:C:2009:521, točke od 114 do 117)

Sodba Sodišča z dne 7. novembra 2000, Warsteiner Brauerei (C-312/98, ECLI:EU:C:2000:599, točka 50)

Sodba Sodišča z dne 7. maja 1997, Jacques Pistre in drugi (združene zadeve C-321/94, C-322/94, C-323/94, C-324/94, ECLI:EU:C:1997:229, točka 1 izreka)

Navedene nacionalne določbe

Zakon za markite i geografskite oznachenia (zakon o znamkah in geografskih imenih, objavljen v DV št. 81 z dne 14. septembra 1999, razveljavljen, v nadaljevanju: ZMGO (razveljavljen)), členi 51, 53, 57a in 76

Prehodni i zaklyuchitelni razporedbi kam Zakona za izmenenie i dopalnenie na zakona za markite i geografskite oznachenia (prehodne in končne določbe zakona o spremembi in dopolnitvi zakona o znamkah in geografskih imenih, objavljene v DV št. 61 iz leta 2018, v nadaljevanju: PZR ZID ZMGO), člen 8

Zakon za prilagane na Obshtata organizatsia na pazarite na zemedelski produkti na Evropeiskia sayuz (zakon o izvajanju skupne ureditve trga kmetijskih proizvodov Evropske unije, objavljen v DV št. 96 z dne 28. novembra 2006, v nadaljevanju: ZPOOPZPES), členi 1, 24 in 25

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Družba „Bulkons Parvomay“ AD je bila s sklepom predsednika patentnega urada Republike Bolgarije z dne 3. julija 2013 na podlagi ZMGO (razveljavljen) registrirana kot uporabnica geografskega imena, in sicer geografske označbe „Lyutenitsa Parvomai“, za blago „Lyutenitsa“. Družba „Bulkons Parvomay“ OOD je v skladu s potrdilom o registriranih uporabnikih registrirane geografske označbe, ki ga je izdal nacionalni patentni urad, edina registrirana uporabnica te geografske označbe.
- 2 Družba „Konservinvest“ OOD je dala registrirati lastne nacionalne znamke, in sicer sestavljeno znamko „K Konservinvest Parvomayska Lyutenitsa“ (registrirano pri nacionalnem patentnem uradu 12. februarja 1999 za blago razreda 29 – Lyutenitsa) in sestavljeno znamko „Parvomayska Lyutenitsa Rachenitsa“ (prijavljeno 15. maja 2003 in registrirano 3. maja 2005). Pri obeh znamkah sestavni deli „parvomayska lyutenitsa, vsi napisi v drobnem tisku“ ne morejo biti predmet zaščite.
- 3 Na podlagi ugovora družbe „Konservinvest“ OOD je bil izveden upravni postopek za razglasitev ničnosti sklepa (z dne 3. julija 2013) o registraciji geografske označbe „Lyutenitsa Parvomay“. Vlagateljica ugovora je navedla, da predsednik bolgarskega patentnega urada ni pristojen za registracijo geografske označbe kmetijskega proizvoda ali živila, ki spada na področje uporabe Uredbe št. 1151/2012. V skladu s to uredbo naj bi bila registracija geografske označbe teh kmetijskih proizvodov dopustna samo na ravni Evropske unije na podlagi postopka, ki ga določa ta uredba, ne pa na podlagi nacionalnega zakona.
- 4 Patentni urad in družba „Bulkons Parvomay“ OOD sta temu zahtevku v tem postopku ugovarjala z obrazložitvijo, da je sklep o registraciji geografske označbe „Lyutenitsa Parvomay“ veljaven upravni akt in da je bolgarski patentni urad pristojen za registracijo geografske označbe kmetijskega proizvoda ali živila na podlagi nacionalne ureditve.
- 5 Varhoven administrativen sad (vrhovno upravno sodišče, Bolgarija) je s sodbo z dne 12. julija 2017 predlog družbe „Konservinvest“ OOD za razglasitev ničnosti sklepa o registraciji geografske označbe predlagateljice zavrnilo z obrazložitvijo, da je prav predsednik bolgarskega patentnega urada pristojen za registracijo geografskega imena na nacionalni ravni. Uredba št. 1151/2012 naj se v tem sporu ne bi uporabljala, saj si stranki nista prizadevali za zaščito, ki jo daje ta uredba.
- 6 V nadaljevanju je družba „Bulkons Parvomay“ OOD pri Sofijski gradski sad (okrajno sodišče za mesto Sofija, Bolgarija) vložila tožbe zoper družbo „Konservinvest“ OOD, s katerimi zahteva sodno zaščito obravnavane geografske označbe na podlagi nacionalne civilnopravne ureditve. Družba „Bulkons Parvomay“ OOD je predlagala zlasti: (i) naj se ugotovi, da je tožena stranka s komercialno uporabo znakov „Parvomayska Lyutenitsa“, „Domashna edrosmyana“ in „Parvomayska Lyutenitsa Rachenitsa“ za poimenovanje

proizvoda „Lyutenitsa“, ki je enak proizvodu, za katerega je registrirana geografska označba, kršila pravice tožeče stranke na registrirani geografski označbi „Lyutenitsa Parvomay“; (ii) naj se toženi stranki naloži, naj preneha s kršitvijo; (iii) naj se odredi zaseg in uničenje blaga, ki je predmet kršitve, toženi stranki pa naloži stroške tega zasega in uničenja; (iv) naj se tožeči stranki prisodi odškodnino za utrpljeno premoženjsko škodo in izgubljeni dobiček za obdobje od 1. novembra 2013 do 30. septembra 2014; (v) naj se izrek sodbe na stroške tožene stranke objavi v dveh dnevnikih časopisih in v oddajnem času nacionalnega televizijskega kanala.

- 7 Sodišče prve stopnje je tožbe zavrnilo. Pritožbeno sodišče (Sofijski apelativen sad (pritožbeno sodišče v Sofiji, Bolgarija)) je 28. februarja 2019 razveljavilo njegovo sodbo in predlogom v celoti ugodilo.
- 8 Družba „Konservinvest“ OOD je sodbo pritožbenega sodišča s sklicevanjem na njeno nedopustnost izpodbijala pred Varhoven kasatsionen sad (vrhovno kasacijsko sodišče, Bolgarija, v nadaljevanju: VKS). VKS (vrhovno kasacijsko sodišče) je s sklepom z dne 14. aprila 2020 dopustilo kasacijsko pritožbo za preizkus dopustnosti sodbe pritožbenega sodišča. Poleg tega VKS (vrhovno kasacijsko sodišče) meni, da je predlog, naj se Sodišču Evropske unije predloži predlog za sprejetje predhodne odločbe o razlagi Uredbe št. 1151/2012, ki je naveden v kasacijski pritožbi, utemeljen, in postavlja vprašanje za predhodno odločanje, ki je bilo že navedeno. VKS (vrhovno kasacijsko sodišče) meni, da je odgovor na postavljeno vprašanje za predhodno odločanje pomemben za odločitev o dopustnosti tožb.

Bistvene trditve strank postopka v glavni stvari

- 9 Tožeča stranka „Bulkons Parvomay“ OOD je v postopku na prvi stopnji pred Sofijski gradski sad (okrajno sodišče za mesto Sofija) navedla, da je izključna uporabnica geografskega imena oziroma geografske označbe „Lyutenitsa Parvomay“, registrirane na njeno ime. Ker naj tožena stranka ne bi bila registrirana kot uporabnica te geografske označbe, naj bi s tem, da je proizvode „Parvomayska lyutenitsa“, „Domashna edrosmlyana“, „Parvomayska lyutenitsa“ in „Parvomayska lyutenitsa Rachenitsa“, ki jih proizvaja, poimenovala „Parvomayska lyutenitsa“, kršila določbe ZMGO (razveljavljen). Tožena stranka naj bi protipravno uporabljala geografsko označbo, registrirano na ime tožeče stranke, in naj bi s tem potrošnike zavajala glede resničnega porekla blaga. Tožbe naj bi bile dopustne in utemeljene, saj naj bi ZMGO (razveljavljen), Uredba št. 1151/2012 in ZPOOPZPES urejali različna razmerja, ki naj se ne bi niti medsebojno izključevala niti naj si ne bi konkurirala, zaradi česar naj bi ti predpisi zagotavljali vzporedno zaščito različnih pravic.
- 10 Tožena stranka „Konservinvest“ OOD je tožbam ugovarjala z obrazložitvijo, da ni storila kršitve, saj je uveljavila svojo pravico, da svojo proizvodnjo označi z znamkami, registriranimi na njeno ime. Poleg tega naj geografska označba ne bi

mogla biti zaščitena po postopku in pogojih, ki jih uveljavlja tožeča stranka, saj naj bi se člen 14 Uredbe št. 1151/2012 zaradi prejšnje registracije njenih znamk neposredno uporabljal. Tožena stranka ugovarja, da je bila geografska označba registrirana na podlagi kršitve zakonskih zahtev, saj se za registracijo kmetijskih proizvodov in živil, kar Lyutenitsa je, neposredno uporablja Uredba št. 1151/2012, ki izključuje nacionalno ureditev za registracijo in, po analogiji, zaščito geografskih označb za to blago.

- 11 Sofijski gradski sad (okrajno sodišče za mesto Sofija) je tožbe zavrnilo kot neutemeljene. Sodišče prve stopnje je odločilo, da ZMGO določa splošno ureditev za geografska imena. Zastopalo je stališče, da gre v konkretnem primeru za poseben proizvod (Lyutenitsa), za katerega se neposredno uporablja Uredba št. 1151/2012. Ta uredba naj bi zahtevala registracijo geografskih označb kmetijskih proizvodov in živil (vključno z Lyutenitso) pri Evropski komisiji; pravno varstvo v državah članicah (med drugim v Republiki Bolgariji) naj bi veljalo šele po vpisu v evropski register kmetijskih proizvodov in živil z zaščitnimi geografskimi označbami. To registracijo naj bi po uradni dolžnosti opravil patentni urad Republike Bolgarije. Sodišče prve stopnje je opozorilo, da se v skladu s členom 24(1) ZPOOPZPES pravno varstvo za kmetijske proizvode in živila na področju uporabe Uredbe št. 1151/2012 dodeli z vpisom v evropski register zajamčenih tradicionalnih posebnosti. Poleg tega naj bi bila uporaba znaka, označbe ali imena kot geografske označbe za kmetijski proizvod ali živilo, ki nista vpisana v evropski register, v skladu s členom 25(1), točka 1, tega zakona prepovedana. Tožbe so bile zaradi neobstoja materialne aktivne legitimacije, ki je bil ugotovljen na podlagi nepravilne registracije geografske označbe, zavrjnene.
- 12 Sofijski apelativen sad (pritožbeno sodišče v Sofiji) je razveljavilo sodbo Sofijski gradski sad (okrajno sodišče za mesto Sofija) in predlogom ugodilo. Pritožbeno sodišče je za ta namen odločilo, da so tožbe dopustne. V glavnem je zastopalo stališče, da je bila geografska označba tožeče stranke veljavno registrirana in da ZMGO (razveljavljen) (členi od 75 do 77) ureja civilnopravno varstvo geografskih imen, registriranih na podlagi nacionalnega postopka, pri čemer se ni strinjalo s presojo sodišča prve stopnje, da Uredba št. 1151/2012 izključuje nacionalno zaščito. Odločilo je, da so tožbe utemeljene, saj tožena stranka ni bila registrirana kot uporabnica geografske označbe pri patentnem uradu Republike Bolgarije, čeprav je bilo to v postopkovnem smislu možno; zato naj bi šlo za kršitev pravice tožeče stranke na registrirani geografski označbi. Pritožbeno sodišče se ni strinjalo s stališčem, da Uredba št. 1151/2012 izključuje nacionalno zaščito. Sodišče se je strinjalo s stališčem, da so tožbe dopustne in utemeljene, saj naj bi ZMGO (razveljavljen), Uredba št. 1151/2012 in ZPOOPZPES urejali različna razmerja, ki naj se ne bi niti medsebojno izključevala niti naj si ne bi konkurirala, zaradi česar naj bi ti predpisi zagotavljali vzporedno zaščito različnih pravic.
- 13 Vlagateljica kasacijske pritožbe („Konservinvest“ OOD) s kasacijsko pritožbo očita nedopustnost tožb, ki naj bi izhajala iz člena 8 PZR ZID ZMGO (DV št. 61/2018). V skladu s to določbo naj imetniki pravic na registriranih geografskih imenih kmetijskih proizvodov ali živil, ki spadajo na področje uporabe Uredbe

št. 1151/2012, ne bi mogli vložiti tožb zaradi kršitev, storjenih pred začetkom veljavnosti tega zakona, in naj se zaradi kršitev pravic na registriranih geografskih imenih kmetijskih proizvodov ali živil, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 1151/2012, storjenih pred začetkom veljavnosti tega zakona, ne bi uvedli upravni prekrškovni postopki.

- 14 Vlagateljica kasacijske pritožbe v glavnem navaja, da so tožbe zaradi neposredne uporabe Uredbe (EU) št. 1151/2012, ki naj bi izključevala nacionalno zaščito geografske označbe, registrirane zgolj na podlagi nacionalnega postopka, tudi neutemeljene.
- 15 V bistvu je predmet spora med strankama le vprašanje, ali je lahko geografska označba „Lyutenitsa Parvomay“, ki je bila med veljavnostjo Uredbe št. 1151/2012 registrirana zgolj pri patentnem uradu Republike Bolgarije na podlagi nacionalnega ZMGO (razveljavljen), predmet civilnopravnega varstva, ki ga določa bolgarska pravna ureditev, če je bila obravnavana kršitev storjena na ozemlju Republike Bolgarije in je kršitelj trgovec, registriran na podlagi bolgarske zakonodaje. Povedano drugače je treba preizkusiti, ali je dopustno, da je geografska označba kmetijskega proizvoda ali živila (kot je Lyutenitsa) registrirana samo v določeni državi članici na podlagi njene nacionalne zakonodaje in zaščiten le na podlagi nacionalne pravne ureditve, ne pa na podlagi ureditve zaščite, ki jo na ravni Unije določa Uredba št. 1151/2012.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 16 VKS (vrhovno kasacijsko sodišče) najprej opozarja, da je geografsko ime, konkretno geografska označba, med drugim kmetijskih proizvodov in živil, v skladu z bolgarsko nacionalno pravno ureditvijo predmet nacionalne zaščite, če je bila pravilno registrirana pri pristojnem organu; to pomeni, da je dovoljeno posredovanje sodišča, da se prepreči nedovoljena uporaba drugega pravnega subjekta, ne glede na njegovo državljanstvo. S tem se po eni strani zagotavlja visoka kakovost za potrošnike in skladnost s specifikacijo proizvoda, po drugi strani pa se preprečuje poslabšanje te kakovosti s tem, da bi proizvajalci, ki niso registrirani na podlagi tega postopka, proizvajali enak proizvod.
- 17 Nato VKS (vrhovno kasacijsko sodišče) opozarja, da se je področje pravnega varstva geografskih označb kmetijskih proizvodov in živil na ravni Skupnosti od prvega zakonodajnega akta Skupnosti, to je Uredbe Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992, do zdaj veljavne Uredbe (EU) št. 1151/2012, s katero sta bili razveljavljeni in nadomeščeni Uredba (ES) št. 509/2006 in Uredba (ES) št. 510/2006, razvijalo. Ta pravni akt, ki velja zdaj, je odraz nadgrajenega razumevanja vzpostavljanja enotnih mehanizmov zaščite z registracijo geografskih označb na ravni Unije.
- 18 Zaradi razvoja te normativne podlage za ureditev registracije geografskih označb kmetijskih proizvodov in živil, katerih kakovost in edinstvenost se povezujeta z nekaterimi evropskimi območji, je (zlasti glede na člen 9 Uredbe št. 1151/2012 v

povezavi z uvodnima izjavama 15 in 24 te uredbe) verjetno, da sta nacionalna registracija in nacionalno pravno varstvo teh proizvodov izključena.

- 19 VKS (vrhovno kasacijsko sodišče) meni, da možnost registracije kmetijskih proizvodov in živil, ki spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1151/2012, zgolj na nacionalni ravni kljub tej razvojni usmeritvi področja, ki ga ureja ta uredba, ni izrecno izključena. Če gre za spor med lokalnimi proizvajalci enakega kmetijskega proizvoda v zvezi z geografsko označbo, ki je registrirana le na nacionalni ravni, in so bile zatrjevane kršitve storjene izključno na ozemlju te države članice, tudi ni izrecno izključena možnost konkretne zaščite na ozemlju države članice.
- 20 Predložitveno sodišče opozarja, da, po eni strani, izrecne ureditve prava Unije glede dopustnosti vzporedne nacionalne registracije geografske označbe kmetijskih proizvodov in živil ter posledične zaščite zgolj na ozemlju države članice, ki opravi registracijo, ni. Po mnenju VKS (vrhovno kasacijsko sodišče) je argument za ta sklep to, da člen 9 Uredbe št. 1151/2012 izrecno ne izključuje nacionalne registracije in nacionalne zaščite geografskih označb kmetijskih proizvodov in živil, ki jih zajema ta uredba. Po drugi strani je na podlagi te določbe, če se jo razlaga v povezavi z uvodnima izjavama 15 in 24 te uredbe, verjeten sklep, da nacionalna ureditev zaščite na nacionalni ravni razen v primerih prehodne zaščite, ki jih določa zadevna določba, ni dopustna.
- 21 VKS (vrhovno kasacijsko sodišče) iz zgoraj navedenih razlogov meni, da je potrebna razlaga člena 9 Uredbe št. 1151/2012, na podlagi katere bo mogoče preizkusiti, ali ureditev zaščite, ki jo določa ta uredba, izključuje možnost nacionalne zaščite na podlagi ZMGO v primerih, v katerih so geografske označbe kmetijskih proizvodov in živil, ki jih zajema, registrirane zgolj na ozemlju Republike Bolgarije na podlagi postopka, ki ga določa ZMGO, in se zahteva zaščita zoper kršitelja iz iste države članice, ki uporablja ime, ki je podobno registrirani geografski označbi.